

TÓCÓI HARANGSZÓ

A Szent Család Templomból

16. évfolyam 3. szám - az Úr 2015. évének március havában

Jézus böjtje

Így a nagyböjti időszak vége felé közeledve talán időszerűtlennek, megkésettnek tűnik a nagyböjtről értekezni. Ha jobban megnézzük, hogyan viszonyult a böjthöz Jézus Krisztus, akkor viszont láthatjuk, hogy krisztusi emberként egész életünkben végig kísér minket a böjt gondolata.

Ha teljesen őszinte akarok lenni, nem értek egyet száz százalékgig a magyar "nagyböjt" kifejezéssel. Akarva-akaratlanul is az ötlük az ember eszébe, hogy "most böjtlünk egy nagyot és jöhet a Húsvét, amikor megint visszatér minden a rendes kerékvágásba, (többek között lehet megint húst enni bármikor)". Figyelmesen olvasva a Szentírást láthatjuk azonban, hogy Krisztus nem évente egyszeri nagy megpróbáltatásra hív minket, hanem *szent negyven napot* ad nekünk, olyan időszakot, amikor különösképpen is odafigyelhetünk lefoglaltságunkra; hogy Istenhez tartozunk.

Jézus kivonul a pusztába, hogy *találkozzon* az Atyával. Böjtöl, hogy minden, ami elterelheti a figyelmét az Atya akaratáról, kívül kerüljön az életéből. *Erőt gyűjt*, hogy ne magát képviselje, hanem azt, aki küldte. Jézus életében feltárul az ember életének a dinamizmusa: azok a dolgok, amelyek a világban körbevesznek minket, múlandóak. Minden elmúlik, viszont az Istennel való kapcsolatunk örök. Éppen ezért az embernek újra és újra meg kell tanulni elengedni azokat a dolgokat, amelyek idővel természetesen eltűnnek az életünkből, hiszen eszközök, hogy elérjük célunkat, nem pedig életünk beteljesítői. Jézus böjtje tehát folyamatos elengedés, amelynek vannak különleges pontjai, amikor különösképpen is megnyilvánul ez. Többször olvashatjuk, hogy elvonul, hogy hosszabb-rövidebb ideig az Atyával töltse idejét. Ebből láthatjuk, hogy Jézus lemondása nem folyamatos elszegényedés, nem megsemmisítő kiüresedés, hanem, éppen ellenkezően: az életre való felszabadulás. Minket is ezért hív meg a virrasztásra, a lemondásra, hogy felszabaduljunk a lényeg meglátására, legyen tér az életünkben az Atyával való találkozásra. Ezt nem lehet évente negyven nappal "letudni", hogy utána minden maradjon a régiben. A keresztény ember böjtje tehát nem megkötöttség, nem tiltó szabályok kényszeresen precíz betartása, hanem éppen ellenkezően annak meglátása, hogy nem kell függővé tennem magam semmitől, hanem annyi a feladatom, hogy Istenre bízam az életem, keressem az ő Országát.

"Ne aggodalmaskodjatok tehát, és ne mondjátok: Mit együnk? vagy: Mit igyunk? vagy: Mivel ruházkodjunk? Mert mind ezeket a pogányok kérdezik. Mert jól tudja a ti mennyei Atyátok, hogy mind ezekre szükségetek van. Hanem keressétek először Istennek országát, és az ő igazságát; és ezek mind megadatnak néktek." (Mt 6,31-33)

Reznek Adám atya

Események templomunkban

Az elmúlt hónapban nem volt keresztelés templomunkban, volt viszont egy hozzánk tartozó temetés, **Gáspár István** testvérünket temettük.

Nagyböjtből péntekenként este fél 6-kor keresztutat végzünk. Továbbra se feledkezzünk meg a pénteki hústülatomról és majd a nagypénteki szigorú böjtről!

Nagyböjti lelkigyakorlatunkat (március 27-29.) az itthon tartózkodó karmelita Pál atya vezeti.

Március 29-én, virágvasárnapon hagyományosan a régi kápolnánknál tartjuk a barkaszentelést, és onnan vonulunk át a templomba, s barkaágakkal, énekelve jelenítjük meg Krisztus jeruzsálemi bevonulását. A szentmisén pedig elénekeljük a Márk passiót (még lehet csatlakozni az énekesekhez) Figyeljünk arra, hogy vasárnap hajnalban lép életbe a nyári időszámítás, az órákat egy órával előre kell hajtani. A virágvasárnapi szentmise már a nyári időszámítás szerinti 9 órakor kezdődik!

Nagycsütörtöktől kezdetét veszi a Szent Három Nap, melynek évszázadok során kikristályosodott liturgiája mindig megfogja lelkünket. Micsoda lehetőség évről évre nagycsütörtökön részt venni Krisztussal az utolsó vacsorán, virrasztani vele, ha csak egy órát is, nagypénteken elkísérni a Golgotára, s megcsókolni Szent keresztjét, hogy aztán nagyszombaton az Ő világossága töltsen be ne csak templomunkat, hanem szívünket is, amikor megmutatjuk a világnak húsvéti örömeinket. Vegyünk részt minél többen ezeken az alkalmakon, ha tehetjük, s biztassunk másokat is!

A jó szentgyónás

"Bánatunk akkor igazi, ha szívünkben bánjuk bűneinket, szánkkal megvalljuk, cselekedetünkkel pedig jóvá tesszük őket."

Szent Ignác

Mély nyomot hagyott bennem évekkal ezelőtt, mikor András atya egy családi hittonon a gyónásról beszélt. Hogy sok katolikusnak minden baja van, ha gyónásra készül, s nem úgy éli meg, mint vallásunk egyik legnagyobb ajándékát... A hasonló problémákkal küzdőknek segíthetnek egy ismeretlen jezsuita szerzetes alábbi gondolatai: „Hogy a gyónást, mint fölösleges terhet, vagy mint szabadulást éled meg, az nagymértékben függ attól, hogy hogyan készülsz fel rá. Sokan azt mondják: „nincs mit meggyónnom”. Az itt következő felkészülési gondolatok azon alapulnak, hogy nem magamat vizsgálom, hanem megkérem Istent: „vizsgáld meg Te engem, mutasd meg, milyennek látod az életemet...” Kezdetnek olvasd el a 103. zsoltárt! Lassan, nyugodtan imádkozz, hogy a szíved is hallja, amit olvasol. Állj meg azoknál a mondatoknál, amelyek megérintenek. Kérd az Urat, hogy mutasson meg neked mindent, ahol az elmúlt időben (utolsó gyónásod óta) jó irányban változtatott téged. Adj hálát Istennek, minden egyes dologért, ahol pozitív változást tapasztaltál. Adj hálát azokért az emberekért is, akik ebben segítettek. Ha az ablakpárkány foltos, azt a leginkább akkor látjuk, amikor besüt a nap... „Vizsgáld meg Istenem, és ismerd meg szívemet, tégy próbára és ismerd meg utjaimat, lásd, vajon a gonoszok útján járok-e, és vezess az örökkévalóság útján engem!” (Zsolt 139,23-24) A szívedről, a gondolataidról,

az utadról, az életed alakulásáról van szó... Írj föl *(vagy gondolj végig)* minden bűnt egész konkrétan, amelyet Isten megmutat neked, még a legkisebbeket, legjelentéktelenebbnek tűnőket is. Ha az életedet Isten fényében látod, talán szégyen vagy megtörtség vesz erőt rajtad. Ez jól van így, hiszen Isten „a töredelmes és alázatos szívet nem veti meg” (Zsolt 51,19; Iz 57,15) **Isten szeret téged mindenek ellenére! Minden sebedet meggyógyítja.** A pszichológusok szerint, amit nem mondunk ki, az nem fog meggyógyulni. A 32. zsoltár így fejezi ki ezt a tapasztalatot: „Megvallottam előtted bűnömet, gonoszságomat el nem rejtettem. Elhatároztam: »Megvallom magam ellen hűtlenségemet az Úrnak.« **És te vétkem gonoszságát megbocsátottad.**”

Forrás: <http://hivatas.jezsuita.hu>

Katolikus kórusok és karnagyok a 20. századi Debrecenben

Csáky Imre bíboros, váradi püspök 1724 tavaszán úgy érkezett Debrecenbe a bérnálásra, hogy magával hozta – nem kis csodálatot keltve - székesegyháza ének- és zenekarát. Debrecen katolikus egyházzenei életéről a rákövetkező 175 évből – a kutatások hiánya miatt – alig vannak, vagy egyáltalán nincsenek ismereteink.

Pedig a templomban a hívek istendicsérő éneke és a kegyesrendi iskolában az énektanítás e hosszú időn keresztül is mindvégig jelen volt Debrecenben. A 20. és 21. századi - adatokban már nem szűkölködő - történeti források arra vallanak, hogy a katolikus egyházi ének- és zenekultúra kibontakozása, majd művelése ebben a városban is a templom, illetve egy-egy katolikus iskola kebelében történt. Virágzását pedig egy-egy kiváló tehetségű, áldozatos karnagy tevékenységének köszönhette. Közülük néhánynak a portréjára vetnek villanásnyi fényt az alábbi sorok.

A 19. század utolsó évében – a közszeretnek örvendő – Wolafka Nándor plébános védőszárnyai alatt megalakult a Szent László dalegylet, mely 1900 húsvétján Kőkert Gusztáv vezényletével mutatkozott be a helybeli, és a környékből az ünnepre ide érkező híveknek.

1912-ben a miskolci katolikus algimnáziumból egy alapos szaktudású és páratlan lelkesedésű énektanár került Debrecenbe, aki röviddel az első világhégés után a Szent László dalegylet karnagya lett. Kollwencz Rezsőnek hívták. A dalegylet két világháború közötti számbeli gyarapodása, sikerei és a város határain túli ismertté válása jórészt neki köszönhető. Előadásait mindenekelőtt a templomban, az Arany Bikában stb. tartották, de voltak vidéki szerepléseik is. Ezek közül különösen emlékezetes maradt a gyulai, melynek során a vármegyeházán énekeltek, majd este Apor Vilmos plébánosnak adtak szerenádok. 1928-tól klasszikus oratóriumok is helyet kaptak repertoárjukban.

1942-ben Bánáss Lászlót nevezte ki főpásztorra debreceni plébánosnak, aki zeneakadémiát végzett és a nagyváradi székesegyház zenei igazgatója volt. Debrecenben is az egyházi ének és zene támogatója lett. Abban az évben, mikor ő püspökké szentelve Veszprémben távozott, Pongrácz Zoltán személyében egy nemzetközi hírű karnagy vette át a Szent László dalegylet vezetését. Néhány éves tevékenysége idején a vasár- és ünnepnapok nagymiséken nagyszerű komolyzenei élménnyel ajándékozta meg a híveket.

A debreceni hívek igen sokat köszönhetnek két szerzetestanárnak a katolikus ének- és zene kommunista diktatúra idején való – nem csak szakmai tudást, de bátorságot is igénylő – ápolásáért. Kiváltképp eleinte, csak a templom, illetve a katolikus iskola falai közé szorítva működhettek az általuk vezetett énekkarok.

Közülük az idősebb, Mándoki Ernő piarista, a 2. világháború után rendjének helyi gimnáziumában kezdett éneket tanítani, majd rábízta az iskolai énekkart is, melyet rövidesen vegyes karrá fejlesztett.

Az egyesületek betiltásának következtében a Szent László dalegylet számbelileg megfogyatkozott énekkarrá vált. Ennek éppúgy, mint a Szent István plébánia híveiből alakult Boldogasszony kórusnak a vezetését páter Mándoki vállalta fel. Miatta sok rendőri zaklatást kellett elszenvednie. Az 1950-es és 60-as években csak a Szent Anna templomban lehetett egyházzenei és oratórikus műveket hallani, melyek – állami nyomásra – kiszorultak a profán énekkarok repertoárjából.

Forrai M. Gregória iskolanővér debreceni működése a '60-as és '70-es évekre, azaz az ún. puha diktatúra éveire esett. Az iskolában igényes zenei nevelést valósított meg. A Svetits gimnazistáinak Boldogasszony és Cecilia kórusai – az ő vezetésével – rendszeres szereplői voltak az ünnepi szentmiséknek és az iskolai ünnepségeknek.

A rendszerváltozás után kibontakozó élénk – és szép sikereket is felmutatni tudó – katolikus zenei élet már a közelmúlt és napjaink történetéhez tartozik. *Takács József*

A vasárnapi szentmiséken felolvasó családok:

Március 22. (Nböjt. 5. v.): Ministránsok

Április 5 (Húsvét): Takács család

Március 29. (Virágvas.): Bódis család

Április 12. (Isteni irgalmasság vas.):

Vilicsku család

Szép gondolat

Mit adtunk neked Uram, neked, kit szeretnünk s imádnunk kellett volna. Eljöttél s barlangba szorultál; körülnéztél s Egyiptomba futottál; álruhában járó, faragó ács voltál. Egyszer indultunk eléd pálmaágakkal s te sírtál; egyszer bíztad magad ránk s Barabbást választottuk; egyszer akartunk koszorút kötni neked s tövisből kötöttük; egy arcképedet vettük s az „*Ecce homo*” arca maradt ránk; egyszer tűnt föl, hogy anyád is van s íme, fájdalmas anya lett belőle; egyszer kértél inni s ecetet nyújtottunk.

Ó, ki hitte volna, hogy ez legyen köztünk sorsod, hogy ilyen legyen utad. S most függsz itt, mint megfagyott imádság, mint megkövült, kiáltó szó. *Probászka Ottokár*

Gyerekszáj

Levélrészek Istenhez:

Kedves Isten! Nem gondoltam, hogy a narancssárga megy a lilával, amíg kedden nem láttam a naplementét, amit Te készítettél. Klassz volt.

Kedves Isten! Nekem a Miatyánk a kedvencem. Egyből megírtad vagy sokat kellett törnöd a fejed? Ha én írok valamit, mindig újra kell írnom.

Kedves Isten! Köszönöm a kistestvért, de én egy kiskutyáért imádkoztam.

Egy csepp derű- felnőttek sem árt

Látogatóba ment az öreg sivatagi atya egyik társához, és megkérdezte tőle: - Van még abból a múltkori borodból? - Hogyne volna, testvér. - Akkor kérek egy pohár vizet.